

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ಸಹಾಬರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ

(ಅಹ್ಮದಿಯಾ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಜಮಾಅತ್‌ನ ಐದನೇ ಖಿಲಾಫ, ಹರ್ಝರತ್ ಮಿರ್ಝಾ ಮಸ್‌ರೂರ್ ಅಹ್ಮದ್, ಅವರು ಯು.ಕೆ.ಯ ಇಸ್ಲಾಮಾಬಾದ್‌ನ 'ಮಸ್ಜಿದ್ ಮುಬಾರಕ್' ನಿಂದ 22-10-2021 ರಂದು ನೀಡಿದ ಜುಮುಅ ಖುತ್‌ಬದ ಸಾರಾಂಶ)

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
 أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَهْلِبْنَا لِلْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. مُلِكِ يَوْمِ الدِّينِ. إِنَّا كُنَّا نَعْبُدُكَ وَإِيَّاكَ تَسْتَعِينُ.
 أَهْلِبْنَا لِلْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. جَاءَ الظَّالِمِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْنَا غَيْرَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.
 (ತಶಹುದ್, ತಅವ್ಜದ್ ಮತ್ತು ಸೂರತುಲ್ ಫಾತಿಹ ಪಠಿಸಿದ ನಂತರ)
 ಹರ್ಝರತ್ ಖಿಲಾಫತುಲ್ ಮಸೀಹ್ ಖಾಮಿಸ್ ಅಯ್ಯದಹುಲ್ಲಾಹು ತಅಲಾ ಬಿನಸಾಠಿಲ್ ಅಝೀರ್ಝ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

ಕಳೆದ ಖುತ್‌ಬದಲ್ಲಿ ಹರ್ಝರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಶಹಾದತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಹರ್ಝರತ್ ಉಬೈದುಲ್ಲಾಹ್ ಬಿನ್ ಉಮರ್ ಮತ್ತು ಹರ್ಝರತ್ ಉಸ್ಮಾನ್(ರ)ರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಜಗಳದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೆ. ಹರ್ಝರತ್ ಉಬೈದುಲ್ಲಾಹ್ ಬಿನ್ ಉಮರ್(ರ) ಮತ್ತು ಹರ್ಝರತ್ ಉಸ್ಮಾನ್ ನಡುವೆ ಜಗಳ ನಡೆದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹರ್ಝರತ್ ಉಸ್ಮಾನ್(ರ) ಖಿಲಾಫ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೋಧನೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಮದೀನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗುಲಾಮರನ್ನು ಕೊಂದು ಬಿಡಲು ಹರ್ಝರತ್ ಉಬೈದುಲ್ಲಾಹ್ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದರು. ಕೊನೆಗೆ ಮುಹಾಜಿರ್ ಸಹಾಬರ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಅವರು ಈ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿದರು. ಹರ್ಝರತ್ ಉಸ್ಮಾನ್(ರ) ಖಿಲಾಫರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದಾಗ ಹರ್ಝರತ್ ಉಬೈದುಲ್ಲಾಹ್‌ರನ್ನು ಹರ್ಝರತ್ ಉಸ್ಮಾನ್(ರ)ರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕರೆತರಲಾಯಿತು. ಉಬೈದುಲ್ಲಾಹ್ ಬಿನ್ ಉಮರ್‌ರನ್ನು ವಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹರ್ಝರತ್ ಅಲಿ(ರ) ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಇತರ ಮುಹಾಜಿರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: ನಿನ್ನ ಉಮರ್(ರ) ವಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಇಂದು ಅವರ ಮಗನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಅಸಹನೀಯವಾದ ಕರೋರ ಕೃತ್ಯವಾಗುವುದು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಹರ್ಝರತ್ ಉಸ್ಮಾನ್(ರ) ವಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರು.

ತಾರೀಕ್ ತಬರಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ದಂಡನೆ ಎಂಬಂತೆ ಹರ್ಝರತ್ ಉಬೈದುಲ್ಲಾಹ್‌ರನ್ನು ಹರ್ಝರತ್ ಉಸ್ಮಾನ್(ರ) ಹುರ್ಮಝಾನಿನ ಮಗನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಅವರು ಉಬೈದುಲ್ಲಾಹ್‌ರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಉಬೈದುಲ್ಲಾಹ್‌ರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವಂತೆ ಹುರ್ಮಝಾನಿನ ಮಗನೊಡನೆ ಜನರು ಪದೇ ಪದೇ ವಿನಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಹುರ್ಮಝಾನಿನ ಮಗನು ಅಲ್ಲಾಹ್ ಮತ್ತು ಜನರ ಪರವಾಗಿ ಉಬೈದುಲ್ಲಾಹ್‌ರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಫಿರನನ್ನು ಕೊಂದ ಮುಸ್ಲಿಮನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಬಹುದೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹರ್ಝರತ್ ಮುಸ್ಲಿಹ್ ಮೌಲೂದ್(ರ) ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವರು. ಹರ್ಝರತ್ ಮುಸ್ಲಿಹ್ ಮೌಲೂದ್(ರ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಮುಸ್ಲಿಮೇತರನನ್ನು ಕೊಂದ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಹಂತಕನಿಗೂ ಮರಣದಂಡನೆಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಸಹಾಬರ ರೀತಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಈ ವರದಿಯಿಂದ ಸಾಬೀತಾಗುತ್ತದೆ.

ಹರ್ಝರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ವಿನಯವಂತಿಕೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ನಿಧನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗನೊಡನೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು: ನನಗೆ ಕಫನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮಧ್ಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಾಹನು ನನ್ನ ಒಳಿತು ಬಯಸುವುದಾದರೆ, ಆ ಬಟ್ಟೆಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ನನಗೆ ತೊಡಿಸುವನು. ಅದಕ್ಕೂ ನಾನು ಅರ್ಹನಾಗಿರದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನೂ ಬೇಗನೇ ಕಿತ್ತೆಗೆಯುವನು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಖಬರಿನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಾಹನು ನನಗೆ ಒಳಿತನ್ನು ಬಯಸುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ತಲುಪುವ ವರೆಗೆ ವಿಶಾಲಗೊಳಿಸುವನು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಎಲುಬುಗಳು ಮುರಿಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂಕುಚಿತಗೊಳಿಸುವನು. ನನ್ನ ಜನಾರ್ಘದೊಂದಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬರದಿರಲಿ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಹೇಳಬೇಡಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಾಹನು ಹೆಚ್ಚು ಬಲ್ಲನು. ನನ್ನ ಜನಾರ್ಘದೊಂದಿಗೆ ಹೊರಡುವಾಗ ವೇಗವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿರಿ. ದೇವನ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಳಿತಿದೆಯೆಂದಾದರೆ ಅದು ಬೇಗನೆ ನನಗೆ ಸಿಗುವಂತಾಗಲಿ. ಅದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಹೊತ್ತಿರುವ ಕೆಡುಕಿನ ಭಾರವನ್ನು ನೀವು ಬೇಗನೇ ಕೆಳಗಿಳಿಸುವಂತಾಗಲಿ. ಜನಾರ್ಘಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವಾಗ ಕಸ್ತೂರಿ ಹಚ್ಚಬಾರದು ಎಂದೂ ಹರ್ಝರತ್ ಉಮರ್(ರ) ವಸಿಯತ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಹರ್ಝರತ್ ಮುಸ್ಲಿಹ್ ಮೌಲೂದ್(ರ) ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಹರ್ಝರತ್ ಉಮರ್‌ರಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವಿತವನ್ನು ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆನಿ ಚಿಂತೆ ಮತ್ತು ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ತ್ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಬಾಹ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ತ್ಯಾಗಗಳು ಹರ್ಝರತ್ ಅಬೂಬಕರ್(ರ)ರ ತ್ಯಾಗದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ನಿರ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಸದುದ್ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಹರ್ಝರತ್ ಅಬೂಬಕರ್(ರ) ನಿಧನರಾದಾಗ ಹರ್ಝರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಕಣ್ಣುಗಳು ತೇವಗೊಂಡುವು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು: ಅಲ್ಲಾಹನು ಅಬೂಬಕರ್(ರ)ರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ. ಅವರಿಗಿಂತ ಮುಂದಾಗಲು ನಾನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಹರ್ಝರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ) ಸಂಪತ್ತನ್ನು ತರಲು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ನನ್ನ ಬಳಿಯಿದ್ದ ಸಂಪತ್ತಿನ ಅರ್ಧವನ್ನು ತಂದೆನು. ಇಂದು ನಾನು ಅಬೂಬಕರ್‌ಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗುವೆನು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಹರ್ಝರತ್ ಅಬೂಬಕರ್(ರ) ನನಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಿದ್ದರು. ಹರ್ಝರತ್ ಅಬೂಬಕರ್(ರ)ರೊಂದಿಗೆ ಹರ್ಝರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವೂ ಇತ್ತು. ಅವರು ಏನನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹರ್ಝರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ) ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕೇಳಿದರು: ಅಬೂಬಕರ್, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಂದಿದ್ದೀರಿ? ಅವರು ಹೇಳಿದರು: ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾಹ್ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾದಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು

ಸ್ವರಿಸುತ್ತಾ ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಅಳುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಆಗಲೂ ನನಗೆ ಅವರಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹರ್ಷರತ್ ಮುಸ್ಲಿಹ್ ಮೌಲೂದ್(ರ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಇದಾಗಿದ್ದು ಅವರ ತ್ಯಾಗಗಳು. ಹರ್ಷರತ್ ಅಬೂಬಕರ್(ರ) ಮೊದಲು ಸಹ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಂದು ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಒಂದೆಡೆ ಇಂತಹ ಜನರು, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತಿನ ಹತ್ತನೇ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕೂಡ ತ್ಯಾಗಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾವು ಲೂಟಿಯಾಗಲಿಟ್ಟಿವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಮರಣ ಸಮೀಪವಾದಾಗ, ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ತೇವಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುವು ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು: ನನ್ನ ದೇವಾ, ನಾನು ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಲ್ಲ. ನಾನು ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಜನಾರ್ಥ ನಮಾಝ್ ಹರ್ಷರತ್ ಸುಹೈಬ್ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಖಬರಿಗೆ ಇಳಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಹರ್ಷರತ್ ಉಸ್ಮಾನ್(ರ), ಹರ್ಷರತ್ ಸಈದ್ ಬಿನ್ ರೈಫ್(ರ), ಹರ್ಷರತ್ ಅಲಿ(ರ), ಹರ್ಷರತ್ ಅಬ್ದುರಹ್ಮಾನ್ ಬಿನ್ ಔಫ್(ರ), ಹರ್ಷರತ್ ಸಅದ್ ಬಿನ್ ಅಬೀ ವಖಾಸ್(ರ), ಹರ್ಷರತ್ ತಲ್ಹ(ರ) ಮತ್ತು ಇತರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಹಾಬರು ಇದ್ದರು. ಮರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾಯ 53 ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ 65 ವಯಸ್ಸು ತನಕವಿತ್ತೆಂದು ವಿವಿಧ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹರ್ಷರತ್ ಮಸೀಹ್ ಮೌಲೂದ್(ಅ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಸಜ್ಜನರ ಸಮೀಪ ದಫನ್ ಆಗುವುದು ಸಹ ಒಂದು ವರದಾನವಾಗಿದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಾಹನೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾಹನು ವೃಥಾಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಬೂಬಕರ್ ಮತ್ತು ಉಮರರ ಸತ್ಯಸಂಧತೆ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಠೆಯ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಉನ್ನತವಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬಹಳ ಅನುಗ್ರಹಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದಫನ್ ಆದರು. ಮೂಸಾ ಮತ್ತು ಈಸಾ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಪೂರ್ಣ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ದಫನ್ ಮಾಡಲ್ಪಡಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹರ್ಷರತ್ ಮುಸ್ಲಿಹ್ ಮೌಲೂದ್(ರ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಹರ್ಷರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ಸಮೀಪ ಜಾಗ ಸಿಗಬೇಕು ಎಂಬ ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರಿಗೆ ಮರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಿತ್ತು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಡೆಸಿದಂತಹ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ) ನಡೆಸಿದರು ಎಂದು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಚರಿತ್ರಗಾರರು ಕೂಡ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರೈಸ್ತ ಚರಿತ್ರಗಾರರು ಹರ್ಷರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರನ್ನು ಬೈಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸದಾ ಹರ್ಷರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮರಣ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಹರ್ಷರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ಖಬರಿನ ಸಮೀಪ ಜಾಗ ಸಿಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಇರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಹೀಹ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಮತ್ತು ತಿರ್ಮಿಧಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರಿಗೆ 63 ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ಮರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹರ್ಷರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ಪ್ರಾಯ 63 ಆಗಿತ್ತು. ಹರ್ಷರತ್ ಅಬೂಬಕರ್(ರ) ಮೃತಪಟ್ಟಾಗ ಅವರಿಗೆ 63 ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ

ಪ್ರಾಯ ಸಹ ಮರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 63 ಆಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹರ್ಷರತ್ ಅನಸ್ ಬಿನ್ ಮಾಲಿಕ್ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಪರಿಶುದ್ಧ ಮೃತದೇಹದ ತಲೆಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹರ್ಷರತ್ ಅಲಿ(ರ) ಹೇಳಿದರು: ನೀವು ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಿಮಗಿಂತ ಪ್ರಿಯರಾದ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ಚಾದರದಲ್ಲಿ ಹೊದಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಂತ ಪ್ರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ನನಗೆ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಹರ್ಷರತ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ) ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ: ನಾನು, ಅಬೂಬಕರ್ ಮತ್ತು ಉಮರ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆವು; ನಾನು ಮತ್ತು ಅಬೂಬಕರ್ ಹಾಗೂ ಉಮರ್ ಹೊರಟೆವು. ಎಂದರೆ, ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. (ಹೀಗೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು).

ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ) ನಿಧನರಾದಾಗ ಹರ್ಷರತ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾಹ್ ಬಿನ್ ಮಸೂದ್(ರ) ಹೇಳಿದರು: ಅವರು ಇಸ್ಲಾಮಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸುದೃಢವಾದ ಕೋಟಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಅರಿವನ್ನು ತಕ್ಕಡಿಯ ಒಂದು ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯರ ಅರಿವನ್ನು ಇರಿಸಿದರೆ ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ತಟ್ಟಿ ಭಾರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು. ಹರ್ಷರತ್ ಹುದೈಫ್(ರ) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಇಸ್ಲಾಮಿನ ಉದಾಹರಣೆ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಾಗೆ ಆಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹರ್ಷರತ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾಹ್ ಬಿನ್ ಸಲಾಂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಸತ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಉದಾರಿಯೂ ಮತ್ತು ಅಸತ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಜಿಪುಣರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ) ನಿಧನರಾದಾಗ ಸಈದ್ ಬಿನ್ ರೈಫ್(ರ) ಅಳುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು: ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಮರಣದಿಂದ ಇಸ್ಲಾಮಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಲದ ವರೆಗೂ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ.

ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ) ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ 9 ಪುತ್ರರು ಮತ್ತು 4 ಪುತ್ರಿಯರು ಇದ್ದರು.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಲೇಖಕ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಗಿಬ್ಬನ್ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ದೇವಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿನಯವಂತಿಕೆ ಹರ್ಷರತ್ ಅಬೂಬಕರ್(ರ)ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಚೋಳದ ರೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಖರ್ಜೂರಗಳೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ನೀರು ಅವರ ಪಾನೀಯವಾಗಿತ್ತು.

ಮೈಕಲ್ ಎಚ್. ಹಾರ್ಟ್ ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕವಾದ “ದಿ ಹಂಡ್ರೆಡ್”ನಲ್ಲಿ ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ 52ನೇ ನಂಬರನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಅವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರ್ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಖಿಲೀಫರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಉಮರ್ ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕ 634ರಲ್ಲಿ ಖಿಲೀಫರಾದರು ಮತ್ತು ಕ್ರಿ.ಶ. 644 ತನಕ ಖಿಲಾಫತ್ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರರ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಖಿಲಾಫತ್ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಅರೇಬಿಯರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ವಿಜಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದರು. ಹರ್ಷರತ್ ಉಮರರ ವಿಜಯಗಳ ವಿಸ್ತಾರ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮುಖವೋ ಅಷ್ಟೇ ಅವರ ವಿಜಯಗಳ

ನೆಲೆನಿಲ್ಲುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯೂ ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಉಮರರ ವಿಜಯಗಳು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ನಂತರ ಅವರು ಇಸ್ಲಾಮಿನ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಉಮರರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅರೇಬಿಯರ ವಿಜಯಗಳನ್ನು ಶಾಲೀಮನ್ ಮತ್ತು ಜಾಲಿಯಸ್ ಸೀಸರಿನ ವಿಜಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಸಮಯ ಮಿತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಇವರಿಬ್ಬರ ವಿಜಯಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿವೆ.

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಫಿಲಿಪ್ ಕೆ.ಎ.ಟಿ. ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: ಸರಳ, ಸಂತ್ಯಾಪ ಮತ್ತು ಪೈಗಂಬರ್(ಸ)ರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಉಮರ್(ರ) ಉದ್ದ ಮತ್ತು ಗಟ್ಟಿ ಮೈಕಟ್ಟಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಾಸಿಯಂತೆ ಸರಳತೆಯಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದರು. ಅವರ ಉನ್ನತ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಡತೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಭಾವವು ಮನಸ್ಸಾಯಿಕ್ಲೆ ಎಲ್ಲ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮಾದರಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

(ಹರ್ಝರತ್ ಉಮರ್(ರ)ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಹರ್ಝರತ್ ಈ ಕೆಳಗಿನ ದಿವಂಗತರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಅವರ ಜನಾರ್ಘು ಗಾಇಬ್ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದರು.)

ಮೊದಲನೇ ಜನಾರ್ಘು ಡಾಕ್ಟರ್ ಮಿರ್ಝಾ ಮುಬಶ್ಶಿರ್ ಅಹ್ಮದ್ ಸಾಹಿಬ್ ಪತ್ನಿಯಾಗಿದ್ದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಾಹಿಬ್‌ಝಾದಿ ಆಸಿಫ್ ಮಸ್‌ಊಾದ ಬೇಗಂ ಸಾಹಿಬ್ ಅವರದ್ದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹರ್ಝರತ್ ಮಸೀಹ್ ಮೌಊಾದ್‌ರ ಮೊಮ್ಮಗಳು ಹರ್ಝರತ್ ನವಾಬ್ ಮುಬಾರಕ ಬೇಗಂ ಸಾಹಿಬ್ ಹಾಗೂ ಹರ್ಝರತ್ ನವಾಬ್ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿ ಖಾನ್ ಸಾಹಿಬ್‌ರ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿಯ

ಪುತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಬಂಧಗಳಿವೆ. ಅವರು ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿಯ ಸಹೋದರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಸಹ ಆಗಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದರೂ ಅವರು ಖಿಲಾಫತಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಪುತ್ರನನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಲ್ವರು ಪುತ್ರಿಯರನ್ನು ಆಗಲಿರುವರು. ಅವರು ಬಡವರ, ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವವರ, ಸೇವಕರ, ಸಂಬಂಧಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಾಹನಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅವರು ಈಡೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಖಿಲಾಫತಿಗೆ ವಿಧೇಯ ಮತ್ತು ಖಿಲಾಫತಿನ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಬಹಳ ಉದಾರಿ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿದ್ದರು, ಆರಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧನತ್ಯಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ಮುಂದಿದ್ದರು.

ಎರಡನೇ ಜನಾರ್ಘು ಖಿಲಾಫತಿನ ಮಾಜಿ ಅಮೀರ್ ಜಮಾಅತ್ ರೋಲಾನ್ ಸಾಇನ್ ಬಾಇಫ್ ಸಾಹಿಬ್‌ರ ಪತ್ನಿಯಾಗಿದ್ದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕ್ಲಾರಾ ಆಪಾ ಸಾಹಿಬರದ್ದಾಗಿದೆ.

ಮೂರನೇ ಜನಾರ್ಘು ವಿಂಗ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಅಬ್ದುರಶೀದ್ ಸಾಹಿಬ್‌ರದ್ದಾಗಿದೆ. ಹರ್ಝರತ್ ಖಿಲಾಫತುಲ್ ಮಸೀಹ್ ರಾಬಿಆಲ್(ರಹ್ಮಹುಲ್ಲಾಹ್) ಅಬ್ದುರಶೀದ್ ಸಾಹಿಬ್‌ರನ್ನು ಲಿಬಿಯದ ಮೊದಲ ಅಮೀರ್ ಜಮಾಅತಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದರು.

ನಾಲ್ಕನೇ ಜನಾರ್ಘು ಅಮೇರಿಕದ ಕರೀಂ ಅಹ್ಮದ್ ನಕಮ್ ಸಾಹಿಬ್ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಝಬೈದ ಬೇಗಮ್ ಸಾಹಿಬ್ ಅವರದ್ದಾಗಿದೆ.

ಐದನೇ ಜನಾರ್ಘು ಹಫೀರ್ಝ್ ಅಹ್ಮದ್ ಘಮನ್ ಸಾಹಿಬ್‌ರದ್ದಾಗಿದೆ.

(ಇವರೆಲ್ಲರ ಮಗ್ಘಿರತ್ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಪದವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹರ್ಝರತ್ ದುಆ ಮಾಡಿದರು.)

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ
مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّهُ
فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
عِبَادَ اللَّهِ رَحِمَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى
وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ اذْكُرُوا اللَّهَ
يَذْكُرْكُمْ وَاذْعَبُوا يَسْتَجِبْ لَكُمْ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ.

Friday Sermon delivered by Hadrath Khaleefatul Masih Al Khamis(atba)

At, Masjid Mubarak, Islamabad, Tilford, UK, On 22-10-2021

Summarized by Majlis Ansarullah Bharat

Kannada Translation: Moulavi Inamullah for Kannada Desk, Qadian

Reviewed by: M.P Ibrahim | **Layout:** U Basheer Ahmad

Published By: Kannada Isha'at Team for Nazarath Nashr-O-Isha'ath, Qadian

Email: khutuba.kannada@gmail.com

You can find all the Sermons archived at: www.alislam.org/friday-sermon